U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobkyně: **V. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2007, č. j. 59 Az 137/2005 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhala zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým jí nebyl ustanoven zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 12. 2006, č. j. 59 Az 137/2005 - 24. Tímto usnesením byla odmítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2005, č. j. OAM-1999/VL-07-04-2005, kterým jí nebyl udělen azyl pro nesplnění podmínek stanovených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a v § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování. Neustanovení zástupce krajský soud odůvodnil tím, že u stěžovatelky nejsou splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, když je zaměstnána a pobírá pravidelný měsíční příjem; navíc informace stěžovatelky, že platí za ubytování měsíčně 2500 Kč svědčí o tom, že v řízení věrohodně neprokázala své majetkové poměry a tedy neuvedla veškeré své příjmy, aby soud mohl konkrétně zhodnotit její majetkové poměry a event. zástupce z řad advokátů ustanovit. Krajský soud dospěl k závěru, že tak stěžovatelka nesplnila faktické předpoklady pro osvobození od soudních poplatků; podle § 35 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), jí tedy nebylo možné zástupce ustanovit.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti namítla, že bez pracovního povolení se jí nepodařilo získat zaměstnání s řádnou pracovní smlouvou, zástupce pro řízení o kasační stížnosti si dovolit nemohla a nezákonnost napadeného usnesení spatřovala

v porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka požádala Nejvyšší správní soud, aby napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ustanovil jí pro toto řízení zástupce a navrhla též přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Vzhledem k okolnosti, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany formou azylu, Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s.") zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Nejvyšší správní soud poukazuje na svůj rozsudek ze dne 30. 9. 2003, č. j. 1 Azs 5/2003 - 47: „*Proti rozhodnutí správního soudu o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce soudem je kasační stížnost přípustná; nejde o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Při rozhodování o ustanovení zástupce soudem žalobci (§ 35 odst. 7 s. ř. s.) přihlíží soud při posuzování otázky, zda je zastoupení třeba pro ochranu práv, kromě majetkových poměrů také k dalším osobním poměrům účastníka řízení; je-li žalobcem cizinec, přihlédne soud také k jeho znalosti českého jazyka a orientaci v právním řádu České republiky.*" (přístupný na www.nssoud.cz).

Ze soudního spisu pak vyplynulo, že na výzvu soudu (doručenka k zaslanému vzoru č. 60 je založena na č. l. 34) sdělila stěžovatelka neformálně soudu, že nemá stálé zaměstnání, vykonává úklidové práce, popř. mytí nádobí, jedná se o jednorázové práce s průměrným měsíčním příjmem zhruba 6000 Kč, přičemž její měsíční nájemné činí 2500 Kč. Uvedla dále, že bez pracovního povolení se jí nepodařilo najít stálé zaměstnání.

Pokud stěžovatelka namítla nezákonnost napadeného usnesení krajského soudu z důvodu nezohlednění nestálosti jejího zaměstnání, pak je třeba upřesnit, že toto tvrzení nenachází oporu v odůvodnění napadeného usnesení. Naopak krajský soud vzal za prokázané, že stěžovatelka je schopna dosáhnout pravidelného měsíčního příjmu. Krajský soud tak dostál požadavkům zákona pokud jde o posouzení existence podmínek pro ustanovení zástupce, potažmo osvobození od soudních poplatků, jak jsou vyjádřeny v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148: „*V současné době nejsou v platném právu vyjádřena objektivní hlediska pro posuzování poměrů žadatele o osvobození od soudních poplatků, resp. jejich tíživosti. Osvobození od soudních poplatků je tak věcí úvahy soudu; při rozhodování o něm soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem. Jestliže to poměry žadatele nedovolují, je soud povinen žadateli přiznat tomu odpovídající osvobození od soudních*

poplatků, a to buď v plném rozsahu nebo zčásti.“. Pro úplnost je vhodné také odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne *25. 1. 2005*, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50: „*Povinnost doložit nedostatek prostředků je jednoznačně na účastníkovi řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje.*“(oba rozsudky viz www.nssoud.cz). Této své povinnosti stěžovatelka nepochybně dostála; krajský soud vzal stěžovatelčiny možnosti v úvahu a své rozhodnutí náležitě zdůvodnil.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v řízení před krajským soudem nebylo pochyb o tom, že stěžovatelka nepatří mezi ty stěžovatele, kterým jejich majetkové poměry nedovolují zvolit si zástupce k ochraně jejich práv v řízení před soudem, což bylo důkazně podchyceno sdělením stěžovatelky o svých poměrech, navíc toto své tvrzení stěžovatelka v právě projednávané kasační stížnosti nezpochybnila.

Namítala-li stěžovatelka porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, Nejvyšší správní soud k tomuto uvádí, že neshledal jakékoli porušení procesních povinností krajského soudu, jež by měly za následek nezákonnost napadeného usnesení. Ačkoli je Nejvyššímu správnímu soudu známo znění čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, je především vázán zákonnými důvody upravenými v předpisu platném a aplikovaném jednak krajským soudem a jednak zdejším soudem, tedy soudním řádem správním, k porušení jehož ustanovení nedošlo.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel podle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. V dané věci stěžovatelka zastoupena advokátem není a sama rovněž nemá právnické vzdělání. Povaha rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, však vylučuje, aby v posuzované věci bylo možno nedostatek podmínky povinného zastoupení považovat za překážku, jež by bránila o kasační stížnosti věcně rozhodnout (k tomu viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, uveřejněný pod č. 486/2005 Sb. NSS). Vzhledem k tomu rozhodl Nejvyšší správní soud v dané věci bez toho, aby byla stěžovatelka zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení (tedy ihned po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a nezbytném poučení účastníků řízení), tedy za situace, kdy by skutečnosti tvrzené jako důvod pro přiznání odkladného účinku ani nemohly nastat. V daném případě navíc žádné skutečnosti odůvodňující navrhovaný postup tvrzeny nebyly.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Jelikož shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, nezbylo mu, než ji podle § 104a s. ř. s. odmítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu